

a způsob náhledu, jakým některé důležité věci v církvi vnímáme,“ konstataje P. Jan Poříz, kaplan ze ZŠ Maltézských rytířů v Kladně. Každá škola to má jinak: některé mají během roku několik společných bohoslužeb, jinde jsou i víckrát v týdnu. Školy žijí liturgickým rokem a součástí rozvrhu je náboženství. Žáci i učitelé se mohou účastnit duchovních cvičení, mají možnost duchovního rozhovoru, svátosti smíření, mají školní kaplany. „Ve škole máme kapli, a díky tomu jsme pod jednou střechou s živým Bohem. Je pro nás důležité uvědomovat si, že Bůh nás vidí, že nám v naší práci pomáhá. Ráda se řídí osvědčenou radou, že s dětmi mluvíme o Bohu a s Bohem o dětech,“ říká ředitelka Veselé školy Jana Válková.

Druhá věc, na kterou ředitelé i učitelé církevních škol kladou důraz, je komunikace s ro-

Méně problémů mezi žáky

„Největším bohatstvím pro mě je, když se setkávám s učiteli, kteří svou práci dělají z přesvědčení. I když mají platy nižší, než by měli na jiné základní škole, jsou tady a chtějí dětem předávat ze svého křesťanského bohatství,“ říká P. Jan Poříz. A upozorňuje, že ZŠ Maltézských rytířů je hodně malá, což s sebou přináší možnost osobníjších vztahů mezi učiteli, žáky a mnohdy i rodiči.

P. Josef Novotný, kaplan Cyrilometodějské církevní základní školy v Brně, poukazuje na fakt, že většina žáků církevních škol je věřících rodin. Často mají více sourozenců, a díky tomu, jak konstataje kaplan, umějí žít lépe ve vztazích; vědí, že nemohou mít všechno, a lépe se přizpůsobují druhým. „Určitě je to rozdíl oproti třídám na běžných školách, kde je více

knězem zajít a chtít s ním něco řešit, jako práve ve škole,“ říká P. Benedikt Hudema.

Stává se, že takové dítě za „svým“ knězem dochází i v době, kdy už dávno není dítětem. „Je radostí vidět děti z nekřesťanských rodin, jak si hledají cestu k Pánu. A pak přijdou třeba po letech s tím, že by chtěli být pokřtěni,“ říká P. Hudema. Během školní docházky na dítěti přitom nemusí být nic vidět, ale přesto to neznamená, že v něm prostředí církevní školy nezanechalo žádnou stopu. Jana Válková vzpomíná na žačku, která nebyla pokřtěná, ale po řadě let přišla na školní ples a ptala se, jestli by jí pomohli, že čeká miminko a byla by ráda, kdyby bylo pokřtěno. „My se v těch šesti letech rozhodně neptáme, jak je na tom dítě s vírou. Bereme to jako obrovskou příležitost k apoštoliátu a s vděčností mohu říct, že za těch

roky, deťkdyž jsme tu byli, žádají, aby se učili vyzkoušeli. A zkoušeli si představit, že minimálně tři roky budou dítě každý den takto doprovázet. „Důležité je zvážit, jestli to nebude příliš velká časová zátěž, jak takové každodenní cestování ovlivní chod celé rodiny a zda to dítě zvládne,“ konstataje ředitel ZŠ sv. Voršily v Praze. A dodává, že jejich škola je poměrně náročná. Přestože se učitelé snaží pomáhat každému dítěti, může se stát, že dítě, které by v jiné škole prospívalo docela dobře, tady učení nebude zvládat. A pokud je na začátku trochu pozadu, neměli by rodiče spoléhat na to, že všechno postupně dožene. To hlavní, cím bychom se podle Filipa Roubíčka měli řídit při posuzování, na jakou školu naše dítě zapíšeme, by tak neměly být naše přání a představy, ale především přínos pro dítě samotné.

KATEŘINA ŠTASTNÁ

Jak poznat, jestli je už na školu zralé?

Počet dětí s odkladem školní docházky v poslední době stoupá. Je snad vstup do školy pro naše děti náročnější, než byl „za nás“? Anebo jsou prostě jen méně šikovné? A co by vlastně měly děti k zápisu umět?

Spousta knih i časopisů pro předškoláky, webových stránek či kurzů, které dítě připraví na školu, může rodičům budoucích prvňáčků možná trochu nahánět strach. Někdy snad může vznikat až dojem, že by děti všechno to, co jsme se v ní my teprve učili, už ideálně měly umět.

Možná se dnes nadělá okolo zápisů až příliš mnoho povuku. A často jsou děti i jejich rodiče ve stresu ještě před tím, než do samotné

školy vstoupí. Co všechno by tedy mělo moje dítě umět, než nastoupí do první třídy? Najdeme to například na webu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (www.msmt.cz) v čtyřstránkovém dokumentu „Desatero pro rodiče předškolního věku“. Často se hovoří o několika oblastech: fyzické, psychické, sociální a emoční. Dítě by mělo mít dostatečně silnou konstituci, aby „uneslo“ tašku s učením. To většinou nebývá problém dnešních prvňáčků. Mělo by také mít dostatečnou kapacitu paměti, bohatou slovní zásobu a mluvu nejlépe bez logopedických vad. Mělo by umět namalovat postavu, znát geometrické tvary, dokázat se po určitou dobu soustředit. Také by mělo umět zvládat po určitou dobu odložení od rodiny, umět pracovat ve skupině, reguloval svá přání i chování...

Řada škol si ovšem vytvořila „své“ vlastní manuály. Například Základní škola sv. Augustina v Praze nabízí v devíti stručných bodech vodítko, co by mělo dítě k zápisu umět (více na webu www.skolasvatehoaugustina.cz).

„U nás probíhá zápis formou hry. Děti navštěvují několik stanovišť, kde učitelé zjišťují, jak děti tyto věci zvládají,“ říká ředitel školy Juan Provecho, augustiniánský kněz původem ze Španělska. Mezi základní dovednosti k zápisu patří například znát písmena velké abecedy, čísla a mít při psaní správné grafomotorické návyky. Dítě by mělo mít prostorovou představivost, mělo by taky umět skládat a rozkládat slova na slabiky a rozumět souvislostem. Pokud jde o jazyky, důraz je v této škole kladen na angličtinu a španělštinu. Mezi důležité položky ovšem patří také výchova k hodnotám (dítě zdraví, děkuje, umí poprosit) a v duchovní oblasti se přihlíží třeba i k tomu, jestli dítě umí znamení kříže, základní křesťanské modlitby, zda se orientuje v liturgickém prostoru a má základní znalost událostí církevního roku.

Tereza Rázková, učitelka z pražské ZŠ Parentes, která je sice soukromá, ale vedená v křesťanském duchu, říká, že pokud jde o schopnosti, které děti u zápisu mají, nejsou

dnešní děti horší nebo méně šikovné. Jako potíž ovšem vidí, že se řada rodičů snaží umístit děti do školy co nejdříve, a to nemusí být pro dítě nutně to nejlepší. Ředitelka též školy Veronika Rybníčková přitakává, že děti chodí na velké množství kroužků, možná až neúmerné, a nezdá se tedy, že by byly méně schopné zvládnout zápis do školy. „Ovšem pozorujeme zhoršení ve schopnosti soustředit se,“ konstataje Veronika Rybníčková.

A jak i po této stránce děti lépe připravit na školu? Rada je jednoduchá a složitá zároveň: „Nedovolit dětem, aby trávily hodiny na mobilech, počítačových hrách a u televize. Nedávat jim totiž rychle se střídajících podnětů. Učit je radovat se z malíčkostí, hrát v rodině deskové hry, povídат si, prohlížet knížky, malovat, tvorit,“ říká ředitelka.

Velmi často ovšem základním rysem připravenosti je prosté těšení se do školy. Pokud se tedy dítě netěší, i to je důvod, abychom jako rodiče zbystrili. (kš)

